GEMEENTE WESTLAND

VOORBLAD RAADSVOORSTEL

ONDERWERP

Legesverordening 2027

BESLISPUNTEN

1. De Legesverordening Westland 2027 vast te stellen.

ARGUMENTEN, RISICO'S EN KANTTEKENINGEN

Argumenten:

1. *Om de geraamde opbrengst uit de (meerjaren)begroting te realiseren dienen de huidige tarieven met de inflatiecorrectie van 2,3% te worden verhoogd.*

2. *De maximumtarieven van de reisdocumenten zijn verhoogd.*

3. *Voorgesteld wordt diverse (redactionele) wijzigingen door te voeren.*

Kanttekening:

1. De legestarieven zijn nog niet kostendekkend.

GEMEENTE WESTLAND

RAADSVOORSTEL

AANLEIDING

De legesverordening regelt de leges (rechten) die worden geheven ter zake van het genot van door of namens het gemeentebestuur verstrekte diensten, genoemd in deze verordening en de daarbij behorende tarieventabel. Het college huldigt in beginsel het standpunt dat hiervoor geen algemene middelen worden ingezet. Om de heffing en invordering van leges in 2027 op basis van een nieuwe tariefstelling mogelijk te maken moet de legesverordening en de bijbehorende tarieventabel in 2026 worden vastgesteld en gepubliceerd.

DOELSTELLING

Bij de vaststelling van de legestarieven is volledige kostendekkendheid het uitgangspunt. Hierbij maakt het college een uitzondering voor tarieven met een wettelijk maximum. Wel moet er sprake zijn van maatschappelijk aanvaardbare tarieven. Dat wil zeggen dat de tarieven die de gemeente Westland hanteert niet buitensporig hoog mogen zijn in vergelijking met de ons omliggende gemeenten.

ARGUMENTATIE

1. *Om de geraamde opbrengst uit de (meerjaren)begroting te realiseren dienen de huidige tarieven met de inflatiecorrectie van 2,3% te worden verhoogd.*

Voorgesteld wordt de tarieven voor 2027 - behoudens de tarieven met een wettelijk maximumtarief - met het inflatiecorrectiecijfer van 2,3% te verhogen. De tarieven tot € 100,00 worden rekenkundig afgerond op een veelvoud van € 0,05. Tarieven van € 100,00 tot € 1.000,00 worden rekenkundig afgerond op een veelvoud van € 1,00. Tarieven van € 1.000,00 of meer worden rekenkundig afgerond op een veelvoud van € 5,00.

2. *De maximumtarieven van de reisdocumenten zijn verhoogd.*

Het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties heeft de VNG op de hoogte gesteld van het ontwerpbesluit tot wijziging van het Besluit paspoortgelden per 1 januari 2027. Het ontwerpbesluit is de VNG ter consultatie voorgelegd. Voor het Europese deel van Nederland worden de tarieven geïndexeerd met 2,2%. De maximumbedragen zijn in het ontwerpbesluit afgerond op 5 eurocent naar beneden. Voorgesteld wordt deze maximumtarieven over te nemen.

3. *Voorgesteld wordt diverse (redactionele) wijzigingen door te voeren.*

In de Verordening wordt de volgende wijziging voorgesteld:

- Per 1 oktober 2026 heeft de Nederlandse identiteitskaart (NIK) een eigen wet: de Wet op de Nederlandse identiteitskaart. Onder die wet komt ook eigen onderliggende regelgeving: het Besluit Nederlandse identiteitskaart en de Regeling Nederlandse identiteitskaart. De regels over de NIK worden één op één overgezet naar de nieuwe wet- en regelgeving. Inhoudelijk verandert er dus helemaal niets aan het aanvraag- en uitgifteproces. De regels over het paspoort en alle andere reisdocumenten blijven in de Paspoortwet, het Paspoortbesluit, Besluit paspoortgelden en de vier Paspoortuitvoeringsregelingen staan.

GEMEENTE WESTLAND

RAADSVOORSTEL

BZK heeft in de wetgeving geregeld dat als je de tarieven voor een NIK op 1 oktober zijn vastgesteld op grond van de Paspoortwet en het Besluit paspoortgelden, dit ook na 1 oktober 2026 blijft gelden op grond van de nieuwe Wet op de NIK en het Besluit NIK. Per 01-01-2027 wordt de verwijzing naar artikel 9 Wet NIK in de aanhef van het raadsbesluit opgenomen. De verwijzing naar artikel 2 Paspoortwet vervalt in de aanhef, de verwijzing naar artikel 7 Paspoortwet blijft.

In de tarieventabel worden de volgende wijzigingen voorgesteld:

- In de artikelen 1.5, 1.8 en 1.33 onder d zijn spelfouten gecorrigeerd.
- De verwijzing in artikel 2.1, vierde lid, van de tarieventabel naar de vindplaats van de Uniforme Administratieve Voorwaarden voor de uitvoering van werken en van technische installatiewerken 2012 (UAV 2012) is gewijzigd. In 2025 is een nieuwe versie in Staatscourant. 2025, 6896, gepubliceerd. De versie in Staatscourant 2012, 1567 is materieel uitgewerkt. De wijzigingen betreffen vooral de aansprakelijkheid van aannemers na oplevering en zijn ingegeven door de Wet kwaliteitsborging voor het bouwen (Wkb). Voor wat betreft de aannemingssom zijn er geen wijzigingen. Artikel 1.35 onder b (strandhuis / dagtent op het Noordzeestrand) vervalt. Dit tarief hoort bij artikel 5:66 van de APV, maar dit artikel is inmiddels vervallen.
- Artikel 2.1, vijfde lid, is conform het model van de VNG, afgeleid van het bestaande vierde lid. Nieuw is dat wanneer de opgegeven bouwkosten meer dan 10% afwijken van de normkosten, de normkosten leidend zijn.
- Artikel 2.6.2.6; hier is het aantal van 100 m2 verhoogd tot 250 m2. In de praktijk blijkt dat het wenselijk is dat deze uitzondering ook voor wat grotere afwijkingen geldt.
- Artikel 2.6.2.*; 'of hospitabewoning' aan de tekst toegevoegd.
- Artikel 2.6.3.d vervalt. Voor het vooroverleg wordt geen leges voor welstand in rekening gebracht.
- Artikel 2.30 wordt tekstueel aangepast. Het gaat niet alleen om 'vellen', maar ook om 'kandelaberen, verplaatsen en/of snoeien'. Dit zijn ook de vergunningsplichtige zaken die worden aangehaald met dat artikel. Tevens 'te kappen bomen' vervangen door 'te kappen houtopstand'.

RISICO'S EN KANTTEKENINGEN

Kanttekening:

1. De legestarieven zijn nog niet kostendekkend.

<u>Leges Hoofdstuk 1, 2 en 3</u>

In de onderstaande tabel staan de geraamde inkomsten van de leges Hoofdstuk 1, 2 en 3.

GEMEENTE WESTLAND

RAADSVOORSTEL

Overzicht kostendekkendheid Leges

Overzicht Leges Hoofdstuk 1, 2 en 3		Begroting 2027		
Hoofdstuk		Baten	Lasten	Dekking
1	Algemene dienstverlening	3.062.700	7.972.000	38,4%
2	Dienstverlening Omgevingswet	5.660.600	5.770.000	98,1%
3	Europese dienstenrichtlijn	32.100	392.600	8,2%
Totaal 2027		**8.755.400**	**14.134.600**	**61,9%**
Totaal 2026		8.220.600	13.864.400	59,3%

Op basis van artikel 13, tweede lid, van de Europese Dienstenrichtlijn geldt voor Hoofdstuk 3 dat slechts kruissubsidiëring binnen elke paragraaf mogelijk is. Binnen hoofdstuk 1 en 2 is kruissubsidiëring mogelijk tussen de verschillende paragrafen.
De Hoge Raad heeft geoordeeld dat kruissubsidiëring is toegestaan, ook tussen verschillende hoofdstukken of activiteiten die ogenschijnlijk geen enkele relatie hebben.
Voor de toets aan de opbrengstlimiet blijven de totaal geraamde baten en lasten van alle tarieven uit de legesverordening van belang.

Leges Hoofdstuk 1

In de onderstaande tabel staan de geraamde baten en lasten van de leges Hoofdstuk 1.

Leges Hoofdstuk 1: Algemene dienstverlening		Begroting 2027		
Nummer	Paragraaf	Baten	Lasten	Dekking
1.1	Burgerlijke stand	197.800	663.600	29,8%
1.2	Reisdocumenten	1.716.900	2.418.300	71,0%
1.3	Rijbewijzen	513.400	1.119.600	45,9%
1.4	Verstrekkingen uit BRP	32.900	790.000	4,2%
1.7	Overige publiekszaken	34.000	830.600	4,1%
1.8	Gemeentearchief	2.900	677.100	0,4%
1.9	Bijzondere wetten*	560.900	1.432.800	39,2%
1.10	Diversen	3.900	40.100	9,7%
Totaal 2027		**3.062.700**	**7.972.000***	**38,4%**
Totaal 2026		2.782.700	7.698.200	36,2%

*Paragraaf 1.9 Bijzondere wetten (specificatie)		Begroting 2027		
Oud	Hoofdstuk	Baten	Lasten	Dekking
11	Huisvestingswet	193.300	262.900	73,5%
12	Leegstandwet	2.300	35.100	6,5%
16	Kansspelen	1.600	17.900	9,1%
17	Telecommunicatie	318.500	612.900	52,0%
18	Verkeer en vervoer	45.100	504.000	9,0%
Totaal 2027		**560.900***	**1.432.800**	**39,2%**
Totaal 2026		393.800	810.000	48,6%

*afrondingsverschil.

GEMEENTE WESTLAND

RAADSVOORSTEL

Algemeen
Toelichting leges Hoofdstuk 1:
De wettelijk gemaximeerde tarieven worden gehanteerd, omdat de tarieven nog niet kostendekkend zijn. Deze maximumtarieven worden elk jaar door het Rijk vastgesteld.

Toelichting op de toegerekende baten en lasten en beleidskeuzes per hoofdstuk

Paragraaf 1
Het is een wettelijke verplichting van de gemeente om gratis huwelijken en geregistreerd partnerschappen aan te bieden. De kosten die verbonden zijn aan deze gratis huwelijken en geregistreerd partnerschappen zijn niet toerekenbaar. De prognose voor 2027 is dat 104 van de 500 huwelijken en partnerregistraties gratis is (20,8%). Hierdoor is 20,8% van de kosten niet toerekenbaar.

Paragraaf 2
De wettelijke gemaximeerde tarieven worden gehanteerd omdat de reisdocumenten en de rijbewijzen nog niet kostendekkend zijn. Op 19 augustus 2026 publiceerde de VNG het Ontwerpbesluit wijziging Besluit paspoortgelden voor 2027. Uit dit ontwerpbesluit volgt een indexering van de tarieven met 2,2%. De maximumtarieven zijn naar beneden afgerond op een veelvoud van € 0,05.

Paragraaf 4, 7 en 9
Vorig jaar werden de loonkosten van de leges berekend door een bepaald uurtarief van het betreffende domein te vermenigvuldigen met de gemiddelde bestedingsduur. Voor 2027 zijn de loonkosten berekend met behulp van een berekend percentage van de totale loonkosten. Het percentage wordt berekend door het aantal uren betreffende medewerker ten opzichte van het totaal aantal uren van het betreffende team.

Paragraaf 9
Bij de begroting is het aantal door te belasten uren naar beneden bijgesteld waardoor de dekking (verhouding baten en lasten) is verbeterd. Dit geldt met uitzondering van de leges Wegenverkeerswetgeving.

Wegenverkeerswetgeving
In 2026 zijn voor de leges parkeren de loonkosten berekend op basis van 700 direct toerekenbare uren binnen domein Ruimte. In 2027 zijn de loonkosten berekend op basis van een percentage van 7% van de totale loonkosten van het desbetreffende team. Door een percentage te gebruiken in plaats van werkelijke uren leidt dit tot een aanzienlijke toename van de kosten. Daarnaast was in 2026 abusievelijk een deel van de kosten niet opgenomen, waardoor het dekkingspercentage in 2026 hoog was.

Leges Hoofdstuk 2

In de onderstaande tabel staan de geraamde inkomsten van de leges Hoofdstuk 2.

Leges Hoofdstuk 2: Dienstverlening Omgevingswet		Begroting 2027		
Nummer	Paragraaf	Baten	Lasten	Dekking
1	Algemene bepalingen	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
2	Voorfase	31.700	634.400	5,0%
3	Activiteiten met betrekking tot bouwwerken	5.303.500	3.508.000	151,2%
4	Activiteiten met betrekking tot cultureel erfgoed en werelderfgoed	271.100	619.900	43,7%
5	Milieubelastende activiteiten	10.200	7.300	141,1%
6	Lozingsactiviteiten	10.200	7.300	141,1%
7	Aanlegactiviteiten	42.500	297.200	14,3%
8	Overige activiteiten	15.300	192.100	8,0%
9	Maatwerkverschillen	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
10	Gelijkwaardigheid	20.500	72.500	28,2%
11	Overige tarieven	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
12	Modaliteiten	27.200	304.500	8,9%
13	Vermindering	-71.600	126.900	n.v.t.
14	Teruggaaf	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
Totaal 2027		**5.660.600**	**5.770.000***	**98,1%**
Totaal 2026		5.406.500	5.915.700	91,4%

**afrondingsverschil*

Toelichting leges Hoofdstuk 2:

- De mate van kruissubsidiëring blijkt uit de hiervoor vermelde kostenopstelling. Omdat alle kosten rechtstreeks zijn terug te leiden naar Ow-gerelateerde werkzaamheden en hieraan veelal medewerkers van dezelfde cluster of teams werkzaam zijn, ligt kruissubsidiëring voor de hand;
- De gemeente Westland streeft naar kostendekkende tarieven voor de Ow-gerelateerde leges. Tevens wordt gestreefd de overige leges meer kostendekkend te maken. De tarieven dienen maatschappelijk aanvaardbaar te zijn, wat wil zeggen dat de tarieven die de gemeente Westland hanteert niet buitensporig hoog mogen zijn in vergelijking met de omliggende gemeenten;
- De begrote uren worden naar rato verdeeld over het aantal verwachte activiteiten per paragraaf.
- Het Ow-proces is ingericht volgens het Lean-principe. Het proces is volledig gedigitaliseerd en ingericht op processturing. De kosten zijn inzichtelijk en de legestarieven zijn hierop afgestemd.
- In zijn algemeenheid kan gesteld worden dat gemiddelde bouwwerken leiden tot kruissubsidiëring van grote naar kleine bouwwerken. Deze kruissubsidiëring is echter zeer divers. Het is niet mogelijk om cijfermatig de gevolgen te laten zien. Voor alle bouwwerken

geldt immers dat dezelfde bouwsom niet automatisch leidt tot dezelfde kosten. Dat is mede afhankelijk van het soort gebouw, de ligging en of er sprake is van een (gemeentelijk) monument. Voor de raming wordt uitgegaan van een gemiddeld bedrag per bouwsomcategorie.

Leges Hoofdstuk 3

In de onderstaande tabel staan de geraamde inkomsten van de leges Hoofdstuk 3.

Leges Hoofdstuk 3: Europese dienstenrichtlijn		Begroting 2026		
Nummer	Paragraaf	Baten	Lasten	Dekking
1	Horeca	13.400	110.800	12,1%
2	Seksbedrijven	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
3	Winkeltijdenwet	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
4	Organiseren evenementen of markten	14.500	244.800	5,9%
5	Standplaatsen	1.900	18.600	10,2%
6	Huisvestingswet 2014	2.300	18.500	12,4%
7	In deze titel niet benoemde vergunning, ontheffing of andere beschikking	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
Totaal 2027		**32.100**	**392.600***	**8,2%**
Totaal 2026		31.400	250.500	12,5%

**afrondingsverschil.*

Toelichting leges Hoofdstuk 3:

- De producten of diensten uit Hoofdstuk 3 mogen onderling niet worden verrekend (kruissubsidiëring), tenzij sprake is van een onderling verband. Hiervan is in de huidige legestabel echter geen sprake. Per product of dienst mag geen winst worden gemaakt;
- Voor evenementen waar minder dan 100 bezoekers aanwezig zijn kan een melding volstaan als het aan de vereisten voldoet van artikel 2.25 van de APV Westland. Een evenement wordt als 'groot' beschouwd indien er meer dan 600 bezoekers zijn, het twee of meer aaneengesloten dagen duurt of ernstige gevolgen kan hebben voor de openbare orde. Een 'gemiddeld' evenement heeft tussen de 100 en 600 bezoekers en duurt maximaal één dag.

FINANCIËN

Conform (meerjaren)begroting.

COMMUNICATIEPARAGRAAF

Bekendmaking in elektronisch gemeenteblad en via internet.

EXTERN OVERLEG

Uitsluitend intern.

VERVOLGTRAJECT

Publicatie.

GEMEENTE WESTLAND

RAADSVOORSTEL

Burgemeester en wethouders van Westland,

de secretaris, de burgemeester,

i.o.

M.L.M. Weerts B.R. Arends